

bič. Prostor za šolo bi pač občina lahko dala, n. p. šolski vrt, kjer še nismo nobenega šolarja videli. Kaj nam ta šolski vrt koristi? — Še nekaj novega: Posesnik Jože Bantan je prišel v gostilno gospe Peklar iz hrastniške doline. Kar mladi Peklar na noge stopi in mu reče, da mu ni treba več v njegovo krčmo priti, ker je „nemškutar“. Taki pobiči imajo dandanes na Dolu prvo besedo. Fantič, le čisto miren bodi, drugače izpregovorimo drugo besedo. Ponoči pijan okoli hoditi in z revolverjem rogoviliti, da Dolanci in njegova mati miru nimajo, to ni nič. Tako postopanje dovede k večjemu v „Arbeitshaus“. Pametni možje na Dolu bodejo na vsak način pričeli premišljavati in se ne bodejo od nikogar nahujskati pustili. Naprednjaki gremo naprej, prvaški hujskači pa nazaj!

Novice.

Pozor, inzerenti! Inzerati za „Štajerca“ se sprejemajo razven v upravnistištvu tudi še na sledečih krajih:

Maribor: papirna trgovina Rud. Gaisser.

Celje: knjigotržnica Fritz Rasch.

Radgona: knjigotržnica J. Semlitsch.

10 letni jubilej „Štajerca“. Dne 1. julija 1910 bude deset let, odkar je izšla prva številka našega „Štajerca“. Ob tej priliki izdali bomo posebno številko lista, ki bode obsegala 12 strani na finejšem papirju in z mnogo zanimivih člankov ter slik. Cena tej številki bode ravno tako le 6 vinarjev. Opozarjamo v prvi vrsti tiste zaupnike in prodajalce, ki mislijo več tizisov te slavnostne številke vzeti, naj nam to čimprej naznani; kajti pozneje bi nam lahko tizisov primanjkovalo. Nadalje opozarjamo cenjene inzerente, ki bi radi za to slavnostno številko inzerirali, naj nam takoj svoja naročila pošiljajo. Vsi delujemo, da praznujemo jubilej lista „Štajerca“ dostojno!

Nevihite z vsemi svojimi grozotami so zdaj na dnevnem redu. Vsak dan poročajo listi o velikanskih nevihtah s točo in strelo. Pomisliti se mora, da je bilo tekom zadnjih štirih tednov le na Štajerskem. Koroškem in Kranjskem čez 30 oseb od strele ubitih. Na Nemškem pa je ubila v istem času strela čez 60 oseb. Poleg tega poročajo od vseh strani o grozni povodnji, Drava, Mura, Sava in vse manjše reke ter potoki so strašno narasli, v zahodni, vzhodni in zgornji Štajerski je napravila voda nepopisno škodo in podirala hiše, uničevala mostove; mnogo oseb pa je zgubilo v valovih svoje življenje. Tudi toča divja grozovito. V raznih krajih na spodnjem Štajerskem je toča na sadju in vinu mnogo škode napravila. Vedno deževanje pa je uničilo drugače tako obilo seno; ljudje niso mogli seno pod streho spraviti. Vkljub temu, da je vse tako lepo kazalo, vzelo nam bode divjanje nevihte zopet vsvo upanje. . . Dal Bog, da bi nam natura zaprinesla in nas obvarila težkih ur!

Vojaški spomenik.

Dne 4. junija 1745 se je vršila velika bitka pri Hohenfriedbergu, pri kateri so se zlasti avstrijski, pruski in saški vojaki v boju proti Francozom odlikovali. Kakor znano, so bile takrat Avstrija, Saška in Prusija združene proti napadom Francozov, ki so hoteli celi svet pod svoj jarem spraviti. Združeni vojaki so se junsko borili. V bitki je padlo 1821 avstrijskih vojakov in 1320 saških. Tem junakom domovine se je te dni odkrilo lepi spomenik, katerega predočuje naša slika. Spomenik je narejen v podobi obeliska iz trdega granita. Postavljen je na državni cesti Friedgau-Güntersdorf in sicer ravno na kraju, kjer se je leta 1745 najhujši boj vršil. V bližini spomenika se najaha pet velikih lip. Slavnost odkritja tega spomenika utrdila je zopet bratstvo med pruskimi, saškimi in avstrijskimi vojaki. Nemška armada je vedno na strani avstrijske. To se je zlasti začasa nevarnosti srbske vojske pokazalo. Dal Bog, da bi združeni armadi Avstro-Ogrske in Nemčije preprečili vsako vojsko.

Le študirati! Znano je, da moč naroda ne obstoji v številu uradnikov, marveč le v zdravem kmetijstvu in obrtništvu. Na to resnico se seveda naši prvaki nikdar ozirali niso. Kmetijski stan, obrtniški stan, to sta bila prvakom vedno deveta briga. „Le študirati, le študirati“, tako so vpili in še vpijejo prvaki „odrešeniki“ slovenskega ljudstva. In res, noben narod nima razmeroma toliko študentov, kakor Slovenci. Na 10.000 Slovencev pride 400 gimnazijcev. Tako se fabricira na umetni način uradnike, doktorje, duševni proletarijat. Že danes prvaki sami ne vedo, kam naj z vsemi svojimi študenti. V slovenskih pokrajinah je veliko premalo služb za slovenske uradnike. In Nemci se bodejo pač lepo zahvalili, ako dobijo prvaške hujskače kot uradnike, katere se v svoji zagriženosti niti nemščine priučili niso. Boljše uradniške službe zlasti na Kranjskem pa zasedajo po Hribarjevem receptu v deželo poklicani češki uradniki, v zadnjem času pa tudi Srbi in Hrvati. Tako ima slovensko ljudstvo vedno dovolj in tudi vedno preveč uradnikov. Primanjkuje pa dobrih slovenskih šaferjev, majerjev, gospodarsko izobraženih kmetov, — primanjkuje tistih ljudi, ki nam tvorijo napredek, ki so upanje gospodarske bodočnosti. . . Žalostno, a prav značilno je za to uradniško fabriciranje, da podpira c. k. vlada to priliko. Vlada daje namreč letno 9000 kron za podpiranje slovenskih študentov. To je po našem mnenju nepotrebno zapravljane davčnih denarjev! Gotovim ljudem naj se enkrat povē, da ni res, da bi morali njih sinovi profesorji in uradniki in dohtarji postati. Kmetiskemu očetu dela največjo čast, ako obdrži svojega sina na domači grudi! Vemo, da nam bodejo nasprotniki zopet podtikali, da ne privoščimo Slovincem študiranje. Naj le podtikajo! Ali resnica pa je in ostane, da dohtarji še nobenega naroda zdravega in gospodarsko razvitega naredili niso. Kmetijstvo je podlaga državi kakor narodu! Zato manj uradnikov in več dobrih kmetov!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Državnozborska volitev v okrajih Marenberg, Šoštanj, Slov. Gradec se bode v kratkem izvršila. Vodstvo „Štajerčeve“ kmetске stranke je sklenilo, da se to pot volitve ne udeleži in da ne postavi nobenega kandidata. Klerikalna stranka kandidira znanega zagriženega profesorja iz Maribora, dr. Karla Verstovšek. Mi na noben način volitev tega človeka ne moremo priporočati. Kajti dr. Verstovšek je v političnem oziru nezanesljiv, ker spreminja svojo barvo kakor kameleon. Danes liberalce, jutri klerikalec, kjer je korito bolj polno, — to je njegovo „prepričanje“. Sploh bi pa njegovo volitev tudi ne pripravljali, ako bi bil politični značajnejš. Kajti mi smo proti temu, da bi bilo kmetško ljudstvo zastopano po doktorjih in profesorjih. Kmetško ljudstvo ne potrebuje nobenega jeroba in zato velja vedno geslo: Kmet za kmeta! Noben pametno misleči kmetški volilec ne bode oddal svoj glas

za dr. Vertovška. . . „Narodna stranka“ pa je po dolgem iskanju postavila za kandidata postestnika g. Kaca. Mi obžalujemo, da ravno „narodna stranka“ kandidira g. Kaca, kajti ta stranka je že davno izgubila pravico, imenovati se „kmetško“ ali „ljudsko“. Dokler bodejo v „narodni stranki“ komandirali izključno dohtarji, toliko časa ne moremo z njo simpatizirati! Mi smo g. Kaca vprašali, kako misli nastopati, ako bi bil izvoljen. G. Kac ni odgovoril, pač pa je „Narodni dnevnik“ na lastni račun nekaj načeval, kar nima ne glave ne repa. Na to čakanje mi nič ne damo! Mi opozarjamo g. Kaca na nepobitno resnico, da bode le tedaj zmagal, ako dobi tudi naše glasove. Brez „štajercijanskih“ glasov mora g. Kac propasti! Ker nam pa g. Kac doslej še ni dal odgovora, ali bode v državnem zboru za gospodarstvo kmetov ali za uradniško-narodnjaško hujskarijo deloval, zato tudi njegove kandidature ne moremo priporočati. Ostane torej za napredne kmete le en klic: na dan volitve doma ostati! Naši pristaši naj se torej v polnem obsegu volitve vzdržijo. Zaupnike opozarjamo, da jim bodedo morda še v zadnjem hipu pismena navodila dali, katerih naj se brezpogojno držijo. Za danes velja geslo: Vzdržimo se volitve!

Nemški poslanci Einspinner, dr. Hoffmann-Wellenhof, Marckhl in Wastian so vložili v državnem zboru nujnostni predlog glede zadnjih neviht na Štajerskem. Čast jim!

Podpora. Iz dunajske državne zbornice se nam poroča, da se je v rlemu nemškemu poslancu Maliku posrečilo doseči za ptujski okraj 12000 kron podpore, ki se bode osebno razdelila i. s. onim, ki so bili leta 1909 po toči prizadeti, odnosno katerim so miši na polju večjo škodo napravili. Tako se brigajo nemški poslanci za slovenske kmete. Slovenski poslanci pa se pripravljajo za narodnjaške fraze. . . Za cestne zgradbe v bednih pokrajinah se je pa dovolilo 30.000 kron, za kar grē tudi omenjenemu poslancu velika zasluga. Čast in hvala mu!

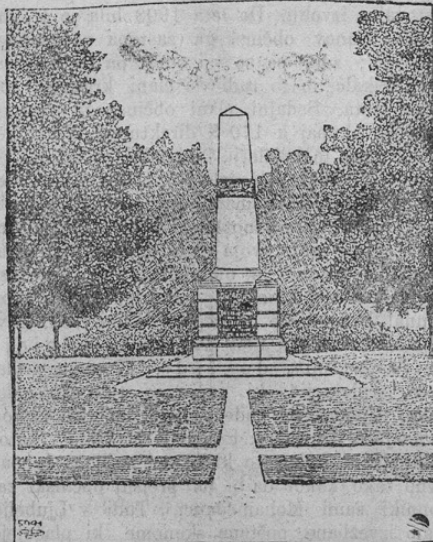
Zaradi mosta v Mariboru vložili so poslanci Wastian in tovariši v državnem zboru vprašanje na vlado. V vprašanju se je zlasti omenilo, da državne oblasti svojega „amtsšimelna“ prav počasi hoditi pustijo, kar zlasti mestu Maribor prav hudo škoduje. Od finančnega ministra se je odločno zahtevalo, da naj vse to prizadeto škodo mestu povrne in stvar čimprej reši. Torej hiiii, amtsšimel!

Soprog prvaškega poslanca. Kakor znano, so prvaški poslanci skozinsko zelo domišljavi. Tudi njih žene so menda to domišljavost nalezile. To dokazuje tožba, ki se vrši v Mariboru proti soprogi deželnega poslanca in profesorja dr. Verstovška. Ta ženska ima namreč že dalje časa hudo sovraštvo proti svoji sosedinji gospej Katarini Tosch. Pred kratkem prišlo je zopet do prepira. Vsled tega so se vložile tožbe. Poslančev ženo Ano Verstovšek se dolži, da je gospo Tosch telesno poškodovala in v strah spravila. Obravnava se je preložila. Kadar bode končana, poročamo natančneje. Dokazati hočemo namreč, da klerikalno-prvaški poslanci niti svojih žen v red spraviti ne morejo. . .

Dr. Peter Rosegger, katerega je ptujski mestni zastop ednoglasno za častnega člana imenoval, poslal je županu Orniku zahvalno pismo, v katerem pravi m. dr.: „Ponosen sem, da sem meščan tega prastarega mesta in zahvaljujem se Vam, cenjeni gospod župan, ter vsem ptujskim meščanom, ki so mi to izredno čast dovolili in katere smem zdaj svoje ožje someščane imenovati“ . . .

Toča v Savinjski dolini napravila je glasom poročil iz Sv. Petra in Žalca velikansko škodo. Hmelj je silovito trpel. Vbogi kmetje!

Posredovanje dela za rezerviste. Dvorni svetnik g. dr. Ernst Mischler iz Gradca nam piše: „Štajerska posredovalnica za delo izvršila bode i letos veliko akcijo za preskrbo dela v kmetijskem in obrtniškem obratu za tiste rezerviste, ki bodejo septembra meseca odpuščeni. Akcija izvršila se bode letos skupno z ravnokar ustanovljenim društvom „Zweigverein Steiermark der öst. Gesellschaft vom silbernen Kreuze zur Förderung heimkehrender Reservisten“ (delno društvo za Štajersko avstrijske družbe srebrnega

Denkmal für die in der Schlacht bei Hohenfriedberg am 4. Juni 1745 gefallenen 1821 Österreicher und Sachsen.